

CKV Eindonderzoek

Door: Janneke Kraakman en Imke Jiskoot

Wat is ons onderwerp?

Wij hebben gekozen voor een theatrale vertaling van een ingewikkelde familierelatie. Het gaat hierbij dan over de relatie tussen een moeder en haar dochter. Wij wilden gaan onderzoeken in hoeverre wij tijdsverloop kunnen laten zien door middel van een dans. Wij zijn geïnspireerd door het nummer *Papaoutai* van *Stromae*. De tekst en het verhaal erachter vonden wij goed aansluiten bij het thema. In de dans laten we zien hoe een meisje opgroeit en worstelt met een gecompliceerde band met haar moeder. Het meisje groeit op en wordt volwassen. Ze moet in haar eentje de wereld zien te begrijpen en doorgaan met haar leven, terwijl haar moeder blijft hangen in het verleden en niet mee verandert.

Waarop hebben wij ons onderzoek gebaseerd?

Doormiddel van het opstellen van een hoofdvraag en een aantal deelvragen, konden wij van start met ons onderzoek. De vragen luiden als volgt:

Hoofdvraag

Hoe kan tijdsverloop weergegeven worden door middel van een dans?

Deelvragen

- 1) Hoe kunnen wij ons achterliggende verhaal in onze dans geloofwaardig en overtuigend overbrengen aan ons publiek?*
- 2) Hoe kunnen wij een gecompliceerde familieband weergeven in onze dans?*
- 3) Hoe wordt duidelijk dat het meisje verder groeit en haar moeder daar niet in mee gaat?*

Belangrijk om te weten vooraf:

Het liedje *Papaoutai* betekent letterlijk "Papa waar ben je?". De hoofpersoon van het liedje groeit op zonder vader, wat precies onze inspiratie was voor het onderzoek. We hebben hier natuurlijk onze eigen draai aan gegeven en het thema tijd erin mee genomen.

- 1) Hoe kunnen wij ons achterliggende verhaal in onze dans geloofwaardig en overtuigend overbrengen aan ons publiek?*

Wij hebben lang getwijfeld over de manier waarop wij ons product wilde presenteren. Gaan we het live doen of toch in een soort videoclip? Uiteindelijk hebben we dan toch gekozen om ons onderzoek vast te leggen door middel van een videoclip. Zo wilden we bereiken dat de kijker als het ware mee wordt gezogen met het verhaal. Door de bewuste keuze van camera hoeken en zogenoemde "transities", wilde wij ervoor zorgen dat de kijker het gevoel kreeg alsof diegene zelf in het verhaal zit. In principe wordt het publiek dus met de neus op de feiten gedrukt, hierdoor hopen wij dat de essentie van het verhaal helder wordt. Ook hebben wij ervoor gekozen om de emoties overdreven uit te drukken. We wilden een groot contrast duidelijk maken tussen de moeder en de dochter.

2) Hoe kunnen wij een gecompliceerde familieband weergeven in een dans?

Bij deze deelvraag lag misschien wel de moeilijkste opgave. Hoe dringt het bij de kijker door dat de dansers een moeder en dochter moeten voorstellen? En hoe laten we dan ook nog zien dat zij worstelen met een ingewikkelde band? De kunstdiscipline die wij hebben gekozen gaf ons een uitdaging. We konden namelijk geen tekst gebruiken en moesten het verhaal duidelijk gaan maken door middel van bewegingen en gezichtsuitdrukkingen. We hebben ervoor gekozen om het verhaal op te delen in drie fases. Fase 1 kun je zien als de kindertijd van het meisje. Ze bevindt zich in een belangrijke levensfase, waarbij opvoeding en zorg een grote rol spelen. Haar moeder kan vanwege haar situatie niet voldoende aandacht geven aan haar dochter. Dit laten we zien door een starre, levenloze blik op het gezicht van de moeder in tegenstelling tot de jeugdige, vrolijke blik van het meisje. Het contrast tussen de twee wordt hierdoor vergroot. In fase 2 bevindt het meisje zich in de puberteit. Langzaam begint ze volwassen te worden en ze kan steeds meer inzien hoe haar moeder haar heeft behandeld. Veel vragen en gefrustreerde gevoelens dwalen door haar hoofd. Dit laten we zien in de dans door middel van meer toenadering van het meisje. Ze probeert haar moeder als het ware wakker te schudden, maar deze poging is tevergeefs. Haar moeder zit vast in haar eigen trauma's kan zich niet losmaken van het verleden. De dans sluiten we af met fase 3. De hoofdpersoon is geen meisje meer, maar een volwassen vrouw. Ze kan voor zichzelf zorgen en heeft niemand meer nodig om op te leunen. Toch blijven de gevoelens van verlatenheid en verwaarlozing haar achtervolgen. Ze voelt nog steeds een bepaalde mengeling van afgunst en haat. Ze heeft haar moeder nog niet vergeven en blijft naar antwoorden zoeken. De jonge vrouw hoopt dat haar ze na al die jaren een andere moeder voor zich ziet, maar toch wordt ze voor de zoveelste keer teleurgesteld. Om dit einde helder te vertalen in onze dans, zie je dat de dansers teruglopen naar de tafel waar het verhaal jaren geleden begon. De setting is dus niks veranderd, en tot de teleurstelling van het meisje, de situatie ook niet.

3) Hoe wordt het duidelijk dat het meisje verder groeit en haar moeder daar niet in meegaat?

We hebben met name gebruik gemaakt van verschillende haarstijlen en kleding. Hierdoor zie je als kijker haar ontwikkeling van een jong meisje naar een volwassen vrouw. Ook veranderen haar gezichtsuitdrukkingen naarmate de dans verdergaat. Haar jeugdige, vrolijke blik verandert naar een grimmige, maar ook teleurgestelde blik. Daartegenover staat haar moeder, die eigenlijk gedurende de dans niks verandert. Niet alleen haar uiterlijk maar ook haar gedrag blijft onveranderd. Dit hebben we laten zien door dezelfde kleding en gezichtsuitdrukking in alle drie de fases te gebruiken. Het meisje probeert contact te leggen met haar moeder gedurende de dans, echter krijgt ze geen enkele vorm van emotie of liefde terug. Ook hebben wij ervoor gekozen om op het einde het meisje toch nog een beetje hoop te geven. Je ziet in haar blik dat ze verwacht dat haar moeder eindelijk voor haar klaar staat. Desondanks laat de moeder toch haar bestek vallen en is ze nog steeds even levenloos als voorheen. Dit laat zien dat ondanks alles wat er gebeurd is, de moeder toch niet is mee veranderd, ook al had het meisje het zo graag gewild.

Conclusie:

Met al deze informatie die we hebben verzameld en vastgelegd in dit verslag, willen we nu graag antwoord geven op onze hoofdvraag.

Hoe kan tijdsverloop weergegeven worden door middel van een dans?

Wij hebben ons uiterste best gedaan om de kijker mee te nemen in ons verhaal. We wilde duidelijk maken dat het meisje verder groeit en volwassen wordt en de moeder daar niet in mee gaat en in het verleden blijft hangen. We hebben gemerkt dat tijdsverloop op enorm veel verschillende manieren theatraal verwerkt kan worden. Wij hebben ervoor gekozen om toch dit in verschillende “takes” te doen. Iedere take staat symbool voor een bepaalde fase in het leven van het meisje. Doormiddel van aankleding hebben we duidelijk gemaakt dat we in de tijd vooruitgaan, het meisje wordt dan immers ook volwassen. Door het gebruiken van verschillende emoties en daar een contrast mee te creëren, hebben we duidelijk gemaakt dat het meisje volwassener wordt. Ook dit geeft dus weer een ontwikkeling met tijd weer.

Tijdsverloop in onze dans is dus naar voren gekomen door het werken met verschillende levensfasen en het verschil in de manier waarop het meisje zich in het begin voelde en hoe ze zich op het einde voelt.

Reflectie:

We hebben echt enorm genoten van het samenwerken. We hebben samen keihard gewerkt om een gave dans neer te zetten en we zijn beide super trots op het eindresultaat. We zijn natuurlijk wel wat hobbeltjes tegengekomen gaandeweg, maar door goeie communicatie waren die al vaak snel weer verdwenen. Het enige waar we echt last van hebben gehad is het feit dat we het allebei mega druk hadden. Hierdoor was het lastig om een moment af te kunnen spreken waarop we samen konden repeteren. Hadden we dan eindelijk een moment gevonden, dan hadden we weer geen ruimte om in te oefenen. Zowel de drama zaal als R4 waren regelmatig bezet. Dit maakte het voor ons lastig om een dans in elkaar te zetten. Hierdoor zijn we wel een beetje in tijdsnood gekomen, want alles hing af van het laatste moment. We hadden van tevoren tegen elkaar gezegd dat we niet een stom filmpje in wilde leveren. Daarom hebben we de vader van Imke (Mark) gevraagd om voor ons te filmen. Dit zorgde natuurlijk weer voor een obstakel, want wanneer is Mark beschikbaar en wanneer kunnen we ook op dat moment in de dramazaal. Daarom hadden we voor de zekerheid toch ook alle repetities gefilmd zodat we in ieder geval iets hadden. Ondanks dat de planning wat issues opleverde is het ons toch gelukt om iets in te leveren waar we beide achter staan. De volgende keer is het voor ons dus wel belangrijk om vanaf het begin de agenda's naast elkaar te leggen, om te voorkomen dat we paniek krijgen.

Bronnen:

<https://www.lowlove.nl/2014/aftelserie/achter-het-liedje-papaoutai-van-stromae/>

<https://youtu.be/ZpFzy1SXznY>

https://youtu.be/oikj0Z_Xnjc

